ASUNTOPOLITIIKAN KEHITTÄMISKOHTEISTA

Hallituksen puheenjohtaja Esko Ahon lausunto eduskunnan tarkastusvaliokunnalle 21.2.2018

Tein elokuussa 2017 työvoima- ja elinkeinoministeriölle ehdotuksen toimintamallista ja käytännön toimenpiteistä, joilla voitaisiin vastata positiivisen rakennemuutoksen haasteisiin. Selvitystyön erityinen kohde oli Lounais-Suomi, jossa teknologiateollisuuden - erityisesti laivanrakennuksen – tilauskanta kääntyi vuonna 2016 jyrkkään nousuun. Pelkästään Mayerin Turun telakan ja sen alihankintaverkoston työpaikkamäärä kasvaa vuoteen 2024 mennessä 12 000:lla. Varsinais-Suomen ELY-keskus arvioi, että kasvuodotusten toteutuessa Lounais-Suomeen voisi syntyä seuraavan viiden vuoden kuluessa peräti 30 000 uutta työpaikkaa.

Ilman nopeita erityistoimia tätä kansallisestikin merkittävää kasvupotentiaalia olisi mahdoton hyödyntää.

Talouden käänteen positiiviset vaikutukset näkyvät myös muualla Suomessa. Työvoima- ja elinkeinoministeriön tilastot osoittavat, että työttömyyden lasku ja avoimien työpaikkojen määrän kasvu on monissa maakunnissa Uuttamaata selvästi nopeampaa.

	työttömät 12/2015	työttömät 12/2017	muutos	avoimet 12/2015	avoimet 12/2017	muutos
Uusimaa	98 599	80 745	- 18,1 %	9 818	11 879	+ 21,0 %
V-Suomi	32 783	24 900	- 24,0 %	1 972	2 969	+ 50,6 %
Satakunta	15 745	11 469	- 27,2 %	1 002	1 463	+ 46,0 %
Pirkanmaa	39 857	28 553	- 28,4 %	1 977	4 378	+121,4 %
Lappi	14 350	11 021	- 23,2 %	832	1 491	+ 79,2 %

Eilen julkistettu tuorein työllisyyskatsaus osoittaa, että viidestätoista manner-Suomen ELY-keskuksesta kymmenessä työllisyystilanne paranee Uuttamaata nopeammin.

Lounais-Suomen kannalta on aivan ratkaisevaa, miten onnistumme ratkaisemaan työvoiman kohtaanto-ongelman. Alueelliseen ja ammatilliseen liikkuvuuteen voidaan vaikuttaa tehokkaalla työnvälityksellä, omaa ja perheen muuttoa tukevilla kannustimilla sekä asuntomarkkinoita kehittämällä.

Asuntomarkkina – sekä asuntojen tarjonta että hinta – vaikuttavat monen potentiaalisen muuttajan päätöksiin. Ensisijaisia keinoja ovat olemassa olevan asuntokannan tehokas hyödyntäminen, muuhun käyttöön tarkoitettujen rakennusten muuntaminen asunnoiksi sekä mahdolliset erityistuet asuntorakentamisen vauhdittamiseen. Tilapäisasumiseen tarkoitetut ratkaisut pitäisi, jos mahdollista, sulkea kokonaan pois.

Lounais-Suomen esimerkki osoittaa, miten nopeasti alueellisen kehityksen kuva voi muuttua. Meillä on parhaillaan meneillään monia samanaikaisia rakenteellisia muutoksia, joissa taantuviksi oletetut teollisuudenalat ovat elpyneet ja myös niiden pitkän aikavälin odotukset ratkaisevasti parantuneet. Metsäteollisuus ja telakka-ala ovat tästä parhaita esimerkkejä.

Valiokunnan tilaama selvitys on mielestäni tässä suhteessa puutteellinen. Siinä on ylipäätään jätetty hyvin vähälle huomiolle yleinen taloudellinen ja teknologinen kehitys, joka kuitenkin vaikuttaa merkittävästi asuntopolitiikan sisältöön ja painotuksiin. Toisaalta selvityksen sisältö on osittain valmiiksi vanhentunutta, kun tuorein tilastoaineisto on jätetty käyttämättä hyväksi.